

Sygn. akt I C 50/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Wieluniu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Kościarz

Protokolant: asystent sędziego Magdalena Sola – Duda

po rozpoznaniu w dniu 08 lutego 2016 roku w Wieluniu

na rozprawie

sprawy z powództwa Agio Wierzytelności (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.

przeciwko E. B.

o zapłatę

oddala powództwo

Sygn. akt I C 50/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 października 2015 roku (data stempla pocztowego) powód Agio Wierzytelności (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej E. B. kwoty 7.887,45 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 3.792,20 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 4.095,25 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, tytułem niespłaconej kwoty wynikającej z umowy kredytu detalicznego z dnia 23 grudnia 2008 roku zawartej pomiędzy pozwaną, a poprzednikiem prawnym powoda (...) Bank S.A. (pozew k. 2-5v).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 09 listopada 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt I Nc 2189/15, nakazano pozwanej E. B., aby zapłaciła powodowi Agio Wierzytelności (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. kwotę 7.887,45 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku liczonymi od kwoty 3.792,20 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 4.095,25 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kwotę 1.292,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, albo wniosła w tym terminie sprzeciw (nakaz zapłaty k. 32).

W dniu 28 grudnia 2015 roku (data stempla pocztowego) pozwana E. B. skutecznie wniosła sprzeciw od przedmiotowego nakazu zapłaty, wskazując iż powód nie udowodnił istnienia roszczenia poprzez brak załączenia umowy bankowej i dowodu jej wypowiedzenia, a nadto podniosła zarzut przedawnienia roszczenia objętego pozwem (sprzeciw k. 44-46).

W piśmie zatytułowanym „Odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty” z dnia 01 lutego 2016 roku pełnomocnik powoda ponownie wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej kwot wskazanych w pozwie wraz z odsetkami i kosztami procesu.

W uzasadnieniu pisma wskazano, iż przedawnienie roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie nie powoduje, iż zobowiązanie pozwanej wygaśnie, a jedynie może skutkować brakiem możliwości uzyskania tytułu egzekucyjnego. Pełnomocnik powoda zaproponował E. B. zawarcie ugody wskazując, iż w przypadku gdy pozwana wyrazi zgodę na przedstawione warunki i zapłaci na rzecz powoda kwotę 2.600,00 zł w miesięcznych ratach płatnych do 15-go każdego miesiąca w kwotach po 200,00 zł, powód cofnie pozew w przedmiotowej sprawie (pismo k. 61-61v).

Na rozprawie, w dniu 08 lutego 2016 roku, pozwana E. B., pottrzymała swoje dotychczasowe stanowisko wyrażone w sprzeciwie od nakazu zapłaty, nie godząc się tym samym na zawarcie ugody. Przyznała, iż zaciągnęła kredyt w G. Banku, nie spłaciła go w całości, ale z uwagi na upływ czasu roszczenie powoda jest przedawnione (k. 63)

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 23 grudnia 2008 roku pozwana E. B. zawarła z (...) Bank S.A. umowę kredytu detalicznego (przyznane).

W dniu 28 sierpnia 2014 roku, (...) Bank S.A. z siedzibą w W., następca prawny (...) Bank S.A., zawarła z Agio Wierzytelności (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. umowę sprzedaży wierzytelności, cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez pozwaną z wierzycielem pierwotnym.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności k. 13-16 wraz z wyciągiem k. 9-9v i załącznikiem k. 24, odpis KRS z 27.10.2014 r. k. 17-23)

Pismem z dnia 28 sierpnia 2014 roku, G. (...) Bank. S.A. zawiadomił pozwaną o przelewie przysługującej przeciwko niej wierzytelności, która na dzień 31 lipca 2014 roku wynosiła 7.343,25 zł, na rzecz Agio Wierzytelności (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W..

(dowód: pismo z dnia 28.08.2014 r. k. 25)

Pismem z dnia 09 października 2014 roku, powód Agio Wierzytelności (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Funduszu Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wezwał pozwaną E. B. do zapłaty sumy 7.467,92 zł, na którą złożyły się: kwota 3.792,20 zł tytułem niespłaconego kapitału, kwota 3.174,43 zł tytułem odsetek karnych, kwota 373,12 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez Bank do dnia 31 lipca 2014 roku, kwota 124,67 zł tytułem odsetek ustawowych naliczonych do dnia 16 października 2014 roku i kwota 3,50 zł tytułem kosztów.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 26-26v wraz z potwierdzeniem nadania k. 27)

Pozwana, nie uregulowała w całości należności objętej pozwem (bezsporne).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Na wstępie niniejszych rozważań wskazać należy, iż postępowanie w niniejszej sprawie toczyło się w myśl przepisów art. 505¹ i następne k.p.c. dotyczących postępowania uproszczonego. Zgodnie z rygorami tego postępowania badanie Sądu ograniczone jest do okoliczności faktycznych, zarzutów i wniosków dowodowych zgłoszonych w pozwie, odpowiedzi na pozew, na pierwszym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę lub sprzeciwie od wyroku zaocznego, chyba że strona wykaże, że nie mogła ich powołać wcześniej lub gdy potrzeba ich powołania powstała później. Nadto, na tle okoliczności wyżej przedstawionego stanu faktycznego, po stronie Sądu, brak jest wątpliwości co do tego, że powód Agio Wierzytelności (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w

W. posiada legitymację i interes prawny w zakresie wystąpienia z roszczeniem objętym żądaniem pozwu przeciwko pozwanej E. B..

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). W myśl przywołanego przepisu przelew jest umową, mocą której wierzyciel przenosi wierzytelność na osobę trzecią. W związku z czym zamierzonym skutkiem zawarcia umowy przelewu będzie utrata wierzytelności przez cedenta i uzyskanie jej przez cesjonariusza. Przedmiotem przelewu jest wierzytelność, czyli prawo podmiotowe przysługujące wierzycielowi do żądania od dłużnika, aby spełnił świadczenie. Także w tym, więc zakresie cesjonariusz wstępuje w miejsce czy też w pozycję prawną cedenta. **Wskutek przelewu wierzytelność cedenta przechodzi na cesjonariusza w takim stanie, w jakim ona dotychczas istniała. Zasadniczo cesja nie wpływa na jej kształt, zmienia się jedynie uprawniony do żądania świadczenia.** Tym samym powód Agio Wierzytelności (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki swojego poprzednika G. (...) Bank. S.A wynikające z umowy kredytu z dnia 23 grudnia 2008 roku. Niesporne w sprawie jest to, że E. B. nie wywiązała się ze swojego zobowiązania i do chwili obecnej nie spłaciła całości należności objętej sprawą. Pozwana, z uwagi na odległy czas od chwili zaciągnięcia zobowiązania podniosła, że jej zdaniem roszczenie powoda się przedawniło.

Wobec podniesionego w sprzeciwie, doręczonym pełnomocnikowi powoda w dniu 25 stycznia 2016 roku, zarzutu przedawnienia oraz mając na uwadze treść art. 6 k.c., który stanowi, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, gdyż to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c.), na powoda został przerzucony obowiązek wykazania, że dochodzone przeciwko pozwanej roszczenie nie jest przedawnione i skutecznie mu przysługuje. Powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, winien zatem zaproponować taki materiał dowodowy, który wykazałby, iż w międzyczasie doszło do skutecznego przerwania biegu przedawnienia. Tymczasem na potwierdzenie istnienia przysługującego przeciwko pozwanej roszczenia, pełnomocnik powoda, poza załączonymi do pozwu umową przelewu wierzytelności wraz z załącznikami oraz pismem informującym pozwaną o przelewie wierzytelności, wzywającym ją do zapłaty, nie przedstawił żadnych innych dokumentów. Tym samym, Sąd nie jest w stanie dokonać kontroli tego czy czynność prawna nie jest bezwzględnie nieważna, czy dochodzone roszczenie nie jest przedawnione, czy nie wchodzi w grę nadużycie prawa podmiotowego (art. 5 k.c.), czy nie ma zmywy stron, działania w celu obejścia prawa. Z kolei, wobec podniesionego zarzutu przedawnienia pełnomocnik powoda nie wykazał dokumentami, że do przedawnienia nie doszło np. wobec skutecznego przerwania jego biegu, a podniósł jedynie, iż przedawnienie roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie przeciwko E. B. nie powoduje, iż zobowiązanie pozwanej wygasa, a jedynie może skutkować brakiem możliwości uzyskania tytułu egzekucyjnego przez powoda.

Mając powyższe na uwadze, z całą mocą podkreślić należy, iż w procesie cywilnym obowiązuje zasada kontradyktoryjności (art. 3 i 232 k.p.c.). Tym samym ciężar dostarczenia w postępowaniu sądowym materiału procesowego spoczywa zasadniczo na stronach, a sąd utracił prawo prowadzenia dochodzenia w celu ustalenia dowodów koniecznych dla rozstrzygnięcia sprawy. Co więcej, poszukiwanie za stronę przez sąd z urzędu okoliczności przemawiających za jej stanowiskiem w istocie stanowi wyręczenie jej w obowiązkach procesowych, przez co sąd naraża się na uzasadniony zarzut nierównego traktowania stron procesu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 286/09, niepubl.). W sprawach cywilnych rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która wywodzi z tych faktów skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, P.. 1998, Nr 1-2, s. 204). Tym samym, jeżeli chodzi o rozkład ciężaru dowodu, to powód powinien udowodnić fakty pozytywne, które stanowią podstawę jego pozwu, tj. okoliczności prawo tworzące, a pozwany, jeżeli faktów

tych nie przyznaje, ma obowiązek udowodnienia okoliczności niweczących prawo powoda. Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu rozumieć należy z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 11 grudnia 2007 roku, II CSK 332/07, z dnia 07 listopada 2007 roku, II CSK 293/07 - opubl. L.)

W tym stanie rzeczy, wobec faktu, że powód nie wskazał innych dowodów na istnienie dochodzonej wierzytelności, jak również z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do jej istnienia we wskazanej wysokości, Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa w stosunku do pozwanej E. B., uznając je za nieudowodnione.

Z uwagi na powyższe, jedynie na marginesie wskazać należy, iż wobec zajętego przez Sąd stanowiska w przedmiotowej sprawie i braku dokumentów potwierdzających zasadność dochodzonej wierzytelności Sąd nie jest w stanie ustosunkować się do podniesionego przez pozwaną E. B. zarzutu przedawnienia roszczeń objętych pozwem. Z ostrożności więc, jedynie zwrócić trzeba uwagę, iż przedawnienie, o którym mowa w art. 117 k.c., jest jedną z kilku instytucji prawa cywilnego, których działanie polega na zmianie treści stosunków prawnych ze względu na **upływ czasu**. Przedawnieniu podlegają wyłącznie **cywilnoprawne roszczenia majątkowe**. Roszczenie to uprawniające do domagania się od indywidualnie określonej osoby (lub grupy indywidualnie określonych osób) jakiegoś zachowania się. Istnienie roszczenia jest więc konsekwencją nałożenia przez normę prawną na konkretnego adresata lub grupę konkretnych adresatów obowiązku jakiegoś postępowania względem innej osoby (działania lub zaniechania odnoszącego się do spraw czy interesów tej osoby). Przy tym muszą być one nakierowane na realizację interesu ekonomicznego osoby uprawnionej. Skutek przedawnienia następuje po upływie określonego terminu i polega na tym, że wprawdzie roszczenie istnieje nadal, ale ten, przeciwko komu ono jest skierowane, może uchylić się od jego zaspokojenia. Osoba, przeciwko której przysługuje roszczenie może zatem bez ujemnych konsekwencji prawnych odmówić podjęcia zachowania, do którego jest zobowiązana. W efekcie sam upływ terminu przedawnienia nie wyklucza ani dobrowolnego spełnienia świadczenia przez zobowiązanego, ani wszczęcia procesu przez uprawnionego (upływ terminu przedawnienia nie uzasadnia odrzucenia pozwu), ani wydania wyroku zasądającego, jeżeli pozwany nie powoła się na przedawnienie. **Dopiero jeżeli zobowiązany podniesie w procesie zarzut przedawnienia, powództwo musi ulec oddaleniu. Skutkiem przedawnienia jest niemożność zasądzenia przedawnionego roszczenia lub jego wyegzekwowania (gdy przedawniło się roszczenie stwierdzone już tytułem egzekucyjnym), jeżeli zarzut przedawnienia zostanie przez zobowiązanego podniesiony przed sądem.** Dla uzyskania korzystnego dla zobowiązanego rozstrzygnięcia nie wystarczy powołanie się przez niego wobec uprawnionego na przedawnienie, jeżeli twierdzenie to nie zostało podniesione w postępowaniu. Sąd nie może bowiem, uwzględnić przedawnienia bez odpowiedniego twierdzenia zobowiązanego, nawet gdyby z przeprowadzonych dowodów wynikało, że termin przedawnienia już upłynął. Nie wystarczy również fakt, że na wniosek zobowiązanego przeprowadzono dowody pozwalające na ustalenie upływu terminu przedawnienia, jeżeli nie powołał się on na przedawnienie (por. Kodeks cywilny. Komentarz, red. prof. dr hab. E. G., Rok wydania: 2006, Wydawnictwo: C.H. B., Wydanie: 2).

Z kolei w myśl art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Świadczenia okresowe polegają na powtarzającym się w regularnych odstępach, przez czas trwania stosunku prawnego, dawaniu pewnej ilości pieniędzy lub rzeczy oznaczonych rodzajowo, które jednak nie składają się na z góry określoną, co do wielkości, całość. Globalny rozmiar tych świadczeń zależy od czasu trwania stosunku prawnego. Każde ze świadczeń okresowych jest samoistnym świadczeniem (nie częścią jednego większego świadczenia), przedmiotem odrębnego roszczenia, które oddzielnie od pozostałych staje się wymagalne i ulega przedawnieniu w terminie 3 lat. Roszczeniami o świadczenia okresowe, podlegającymi trzyletniemu przedawnieniu, są przede wszystkim roszczenia o zapłatę rent, czynszów oraz odsetek.

Trzyletni termin przedawnienia określony w art. 118 k.c. stosuje się także co do zasady do roszczeń wynikających z umów pożyczek w przypadku, gdy pożyczkodawcą jest osoba, która stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa

trudni się udzielaniem pożyczek, którą powód jako profesjonalista przywołuje jako podstawę dochodzonych roszczeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2003 r., II CK 113/02, Lex nr 106951).

Zgodnie z treścią art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Natomiast stosownie do treści art. 123 k.c. bieg przedawnienia przerywa się:

1. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia,
2. przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje,
3. przez wszczęcie mediacji. Skutek przedawnienia (niezaskarżalność roszczenia uwzględniana przez sąd na zarzut) następuje z mocy prawa wraz z upływem terminu, jednak może zostać uchylony przez czynność prawną zobowiązanego – **zrzeczenie się** zarzutu przedawnienia. Jej konsekwencją jest ponowne uzyskanie przez roszczenie cechy zaskarżalności. Zarzut przedawnienia podniesiony po uprzednim jego zrzeczeniu się będzie nieskuteczny (art. 117 § 2 k.c.).

Przenosząc powyższe rozważania w realia przedmiotowej sprawy, stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu, biorąc pod uwagę datę 23 grudnia 2008 roku czyli datę zawarcia umowy kredytu detalicznego przyjąć trzeba, że roszczenie objęte sprawą, przy uwzględnieniu trzyletniego terminu, w dacie wniesienia pozwu tj. 30 października 2015 roku, było roszczeniem przedawnionym. Powód nie wykazał, że w międzyczasie wystawiono przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny, że wystąpił do Sądu o nadanie na jego rzecz klauzuli wykonalności lub że na podstawie takiego tytułu wykonawczego prowadzone było postępowanie egzekucyjne, a tym samym, że doszło do skutecznego przerwania biegu przedawnienia. Pozwana w żaden sposób nie uznała długu, kwestionując swoją odpowiedzialność wobec powoda. Ponadto zostały spełnione wszystkie pozostałe przesłanki warunkujące możliwość uwzględnienia przez Sąd zarzutu przedawnienia: pozwana podniosła zarzut w toku procesu i nie zaistniała żadna z okoliczności skutkujących ewentualnie przerwaniem biegu przedawnienia. Pozwana nie zrzekła się także tego zarzutu po upływie terminu przedawnienia.

Z tych wszystkich względów, Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł jak w sentencji wyroku.